

Zelený manuál pro vydávání radničních periodik

*Kulturní a mediální odborná sekce
Strany zelených, 2015*

Obsah

Co jsou radniční periodika	3
Právní úprava radničních periodik	4
Radniční periodika žurnalistickým pohledem	8
Redakční rada a redakce	12
Finanční náklady	14
Inzerce	16
Hodnocení radničních periodik	19
Přílohy	20

Tento manuál vznikl na základě semináře, který uspořádala Kulturní a mediální odborná sekce Strany zelených pod vedením Moniky Horákové v lednu 2015. K tématu radničních periodik zde vystoupili se svými příspěvky Oldřich Kužilek, expert projektu Otevřené společnosti zaměřeného na svobodný přístup k informacím, Zbyněk Vlasák, šéfreditor Salonu, literární a kulturní přílohy deníku Právo a Michal Uhl, nez. zastupitel za SZ a předseda redakční rady Novin Prahy 2 v letech 2010-2014. V manuálu předkládáme v rozšířené podobě témata související s vydáváním radničních periodik, o která jsme na semináři zaznamenali ze strany publika největší zájem.

1. Co jsou radniční periodika

Radniční periodika přinášejí informace, pro které v komerčních (byť lokálních) médiích často nezbývá z různých důvodů prostor, pro obyvatelstvo daného města či obce jsou však významné. Podle Karola Jakubowicze byla lokální a regionální média zvláště těžce postižena dopady krize z let 2008 a 2009 a také důsledky zostřené konkurence¹. Tlakem komerce může podle Andrewa Curraha dokonce docházet ke vzniku tzv. informačních pouští, protože informační činnost na nejnižší úrovni není výdělečná. O to významnější je rozhodnutí radnic informovat obyvatele na vlastní náklady².

Protože jsou radniční periodika financována z veřejných prostředků, mají plnit funkci médií veřejné služby. Každý obyvatel a každá obyvatelka města či obce by měli ve „svém“ radničním periodiku najít informace, které jsou pro ně relevantní a srozumitelné, bez ohledu na to, koho volili a kdo právě ve městě či obci vládne.

Radniční periodika lze zároveň považovat za nástroj, jak přiblížit komunální politiku obyvatelům daného města či obce, a naopak, jak propojit obyvatele s komunální politikou a motivovat je ke spolurozhodování. Tento úkol klade na úroveň radničních periodik jisté nároky. Předkládá-li obec či město čtenářům a čtenářkám názorový monolit, v němž jsou všichni spokojeni s uskutečněnými řešeními, málokdo se bude cítit motivován, aby do veřejného dění také zasahoval. Předkládáme-li médium bohaté na názorové proudy a představující také témata, o nichž se teprve bude rozhodovat, nachází se čtenáři a čtenářky v mnohem příznivější pozici, pokud se chtějí na rozhodování také podílet.

Radniční noviny jsou zrcadlem politiky ve vaší obci či městě.

1. JAKUBOWICZ, Karol. Nová ekologie médií: konvergence a mediamorfóza. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2013, 334 s. ISBN 978-80-87500-38-5.

2. Tamtéž

2. Právní úprava radničních periodik

K tématu radničních periodik se vztahuje několik právních úprav, které lze účinně citovat při případných sporech o podobu radničního periodika. Nejlepším nástrojem je pro tyto účely tiskový zákon.

Tiskový zákon (46/2000 Sb.)

Novela tiskového zákona v listopadu 2013 přinesla ve vztahu k radničním periodikům dvě významné novinky: zavedla definici radničního periodika a stanovila povinnost informovat vyváženě.

Definice radničního (obecního) periodika – §3 odst. g:

„Periodický tisk, jehož vydavatelem je obec, kraj nebo hlavní město Praha nebo jeho městská část (dále jen „územní samosprávný celek“) nebo právnická osoba zřízená či založená územním samosprávným celkem či společně více územními samosprávnými celky nebo právnická osoba, kterou územní samosprávný celek sám nebo spolu s dalšími územními samosprávnými celky ovládá podle zvláštního právního předpisu, anebo periodický tisk, jehož obsah, vydání a veřejné šíření zajišťuje jiný vydavatel na základě smlouvy

s územním samosprávným celkem či společně s více územními samosprávnými celky¹.“

Více než definice radničních periodik je v praxi využitelné ustanovení § 4a s názvem „Sdělení v periodickém tisku územního samosprávného celku“ o povinnosti vyváženě informovat:

„Vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku².“

Tiskový zákon nově také upravuje způsob, jakým lze žádat o zveřejnění doplňující informace:

„Prekluzivní lhůta k podání žádosti o zveřejnění doplňující informace je trojí. Zprv

1. SLOVÁKOVÁ, Barbora. Právní úprava vydávání „radničních“ novin. Epravo.cz [online]. [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-uprava-vydavani-radnicnich-novin-83093.html>

2. Tamtéž

může být žádost podána do 3 měsíců ode dne, kdy marně uplynuly 3 měsíce od doručení sdělení vydavateli, který měl toto sdělení uveřejnit podle § 4a tiskového zákona. Prakticky se tedy může na otištění doplňující informace čekat až 6 měsíců, a to díky okolnostmi na straně vydavatele a posléze na straně žadatele. Žadatel bude ale s největší pravděpodobností reagovat pružně, aby se vyvaroval toho, že jeho sdělení bude otištěno až po „vyšumění“ událostí, na které reaguje. Za druhé jde o případ, kdy délka lhůty závisí na periodicitě vydávaného periodika. Některá obecní periodika jsou měsíčníky, v menších obcích většinou čtvrtletníky a některá periodika mají dokonce ještě nižší periodicitu a za třetí délka lhůty závisí na úvaze dotčeného člena zastupitelstva, zda mu v tom kterém vydání obecních periodik byl poskytnut přiměřený prostor či nikoli¹.”

Pokud jste jako zastupitel či zastupitelka napsali článek, žádáte o jeho uveřejnění v radničním periodiku a očekáváte v této věci konflikt, nabízíme praktický postup podle

1. SLOVÁKOVÁ, Barbora. Právní úprava vydávání „radničních“ novin. Epravo.cz [online]. [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-uprava-vydavani-radnicnich-novin-83093.html>

právničky Petry Bielinové. V krajní variantě může spor skončit až u soudu:

„a) Příspěvek je zveřejněn v přiměřeném rozsahu (tj. je zveřejněn do 3 měsíců nebo v nejbližším čísle, je-li periodikum vydáváno v delším časovém intervalu) – v tomto případě vše funguje a daná obec zřejmě novelu tiskového zákona ani nepotřebovala

b) Příspěvek je zveřejněn v daném časovém limitu, ale je „nepřiměřeně“ zkrácen

c) Příspěvek není v daném časovém limitu zveřejněn ani ve zkrácené formě.

V posledních dvou jmenovaných případech má nově zastupitel právo žádat o uveřejnění tzv. „doplňující informace“. O uveřejnění doplňující informace musí zastupitel požádat vydavatele radničního periodika písemně a nejpozději do 3 měsíců, jinak právo na uveřejnění doplňující informace zaniká.

Po podané žádosti o uveřejnění doplňující informace mohou nastat v zásadě jen dvě varianty:

a) Vydavatel doplňující informaci uveřejní do 8 dnů ode dne doručení žádosti, respektive v nejbližším následujícím vydání radničního periodika – pak se zastupitel svého práva domohl na základě novely tiskového zákona

b) Vydavatel doplňující informaci nezveřejní – v takovém případě se zastupitel může ve lhůtě 15 dnů obrátit se svým nárokem na zveřejnění doplňující informace na soud.¹

Zákon o obcích (128/2000 Sb.)

Zákon o obcích neukládá explicitně povinnost vydávat radniční periodika, ale vyplývá z něj, že obce jsou povinny zveřejňovat informace o své činnosti.

„Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklým.“ (128/2000 Sb.: 32)

Zákon pak vykládá slova „způsobem v místě obvyklým“ jako obecní a městské zpravodaje. Pokud je tedy ve městě či obci zpravodaj

1 BIELINOVÁ, Petra. Změnila novela tiskového zákona praxi radničních novin? Aktuálně.cz [online]. 2013, (14. 11. 2013) [cit. 2015-05-31]. Dostupné z: <http://blog.aktualne.cz/blogy/petra-bielinova.php?itemid=21621>

vydáván, musí v něm vycházet informace o činnosti obce². Činností obce se rozumí činnost rozhodovacích orgánů, tedy rady a zastupitelstva. Ustanovení může být nápomocno, potýkáme-li se v praxi s (častým) argumentem „Nemůžeme váš text zveřejnit, protože naše radniční noviny jsou apolitické.“

Listina základních práv a svobod (1992)

Selžou-li v debatě o podobě radničního periodika všechny výše uvedené nástroje, lze se v obecné rovině odvolat na ústavní princip svobody projevu, tak jak je ukotven v Listině základních práv a svobod.

Hlava druhá, článek 17:

(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny. (2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. (3) Cenzura je nepřipustná. (4) Svoboda projevu a právo

2. GARDONOVÁ, Kateřina. Mediální mapa brněnských radničních periodik. Brno, 2013. Dostupné také z: http://is.muni.cz/th/386149/fss_b/Bc_pra-ce_Gardonova_mmqpzoiv.pdf. Bakalářská práce. S. 26.

vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. (5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy a Etický kodex Syndikátu novinářů ČR

Jsou-li členové a členky redakce zaměstnanci městského či obecního úřadu, lze se odkazovat na Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě. Kodex vydalo ministerstvo vnitra v roce 2001. Pro tvorbu radničních periodik je zásadní zejména článek 4, odstavec 1:

„Úředník a zaměstnanec veřejné správy dbá na to, aby jeho rozhodování bylo objektivní, nestranné a přijaté řešení bylo vždy v souladu s veřejným zájmem.“¹

Také pro redaktory a redaktorky radničních periodik je určen Syndikát novinářů ČR. Jsou-li jeho členy a členkami, zavázali se k dodržování Etického kodexu Syndikátu novinářů ČR. Etický kodex je postaven na následující trojici principů:

- Právo občanů na včasné, pravdivé a nezkrácené informace
- Požadavky na vysokou profesionalitu v žurnalistice
- Důvěryhodnost, slušnost a serióznost zvyšují autoritu médií²

1 MV ČR. Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Praha. Dostupné také z: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Eticky_kodex_uredniku_a_zamestnancu_veřejne_spravy.pdf

2 SYNDIKÁT NOVINÁŘŮ ČR. Etický kodex novináře. 1999. Dostupné také z: <http://www.syndikat-novinaru.cz/etika/kodex/>

3. Radniční periodika žurnalistickým pohledem

Stejně jako je zvykem v zavedených veřejnoprávních i komerčních médiích, doporučujeme také v radničních periodikách důsledně oddělovat zpravodajskou a publicistickou část. Nejen, že striktní oddělování napomůže orientaci čtenářů a čtenářek, ale oddělení zpravodajství a publicistiky určuje také jasné hranice pro rozhodování redakční rady. Nemůže se pak například stát, aby se názorový článek opozice propadl až za sportovní výsledky, jak ve svém facebookovém komentáři s nadsázkou zmínili Zelení a nezávislí – sdružení Pro Kohoutovice:

„Právě připravujeme další příspěvek do Kohoutovického Kurýra. Posledně jsme propadli na stránku s akcemi Legáta. Podaří se nám propadnout na samý konec a dno Kohoutovického Kurýra za měsíc staré výsledky místních fotbalistů?“¹

Zpravodajské texty přinášejí (v rámci možnosti) vyvážené informace o aktuálních tématech. Každý zpravodajský text by měl být podepsán, byť jen redakční zkratkou.

¹ Příspěvek do Kohoutovického Kurýra. Zelení a nezávislí - sdružení Pro Kohoutovice [online]. 2015, (3. 3. 2015) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ZeleniNezavisliBrno-Kohoutovice/posts/341061909431657?fref=nf>

Častou chybou radničních periodik bývá došlovné přebírání úředních informací. Úkolem redakce je přeformulovat úřední informace tak, aby byly srozumitelné i pro ty čtenáře a čtenářky, kteří s úřednickým formulačním stylem nepřicházejí často do kontaktu, a takové texty jsou pro ně tedy nesrozumitelné.

Až extrémní příklad, jak může úřednický styl převládnout nad stylem žurnalistickým, přebíráme z Novin Prahy 2, a to z lednového čísla 2015 (s. 2). Vybraný odstavec přináší pro čtenáře a čtenářky naprosto nerelevantní informace, které slouží snad jen k poznání, že rada městské části existuje a koná.

„Rada městské části Praha 2 jednala do uzávěrky tohoto čísla dvakrát, a to 24. 11. a 8. 12. 2014. Radní na svém prvním řádném jednání dne 24. 11. 2014 projednali 28 usnesení a tři informace, všechny předložené návrhy byly schváleny. Rada na tomto jednání jmenovala předsedu, členy a určila tajemníka komise pro tvorbu a kontrolu rozpočtu RMČ Praha 2. Radní schválili pravidelné body: k žádostem projednávaným v majetkové komisi č. 20 dne 30. 10. 2014. Radní na svém druhém řádném jednání

dne 8. 12. 2014 projednali 61 usnesení a pět informací, jeden návrh usnesení nebyl hlasováním přijat.¹

Úřednický duch převládl také v Kohoutovic-kém kurýru (Brno-Kohoutovice) na druhé straně vydání z května 2015. Článek o jednání dopravní a bezpečnostní komise pojednává o tématech, která jsou pro každodenní život v Brně-Kohoutovicích zásadní: kapacita autobusů, nedostatek parkovacích míst a snižování rychlosti automobilů na 30 km/h. Navzdory tomu se ale článek odsoudil k minimální atraktivitě svým úřednickým titulkem: "Informace z Komise dopravy a bezpečnosti RMČ"².

Redakce by měla ve zpravodajském textu zohlednit všechny relevantní úhly pohledu na dané téma (např. příznivce i odpůrce výstavby parkoviště). Je nepřijatelné, aby v redakčním zpravodajském textu byl zastoupen např. jen

1 VOTÁNKOVÁ, Šárka. Rada a Zastupitelstvo MČ Praha 2: Z jednání rady. Noviny Prahy 2. 2015, 17(1). Dostupné také z: <http://www.praha2.cz/file/mbk1/01npd-c.pdf>. S. 2.

2 SLAVÍK, Zdeněk. Informace z Komise dopravy a bezpečnosti RMČ. Kohoutovický kurýr. 2015, (5/2015). Dostupné také z: <http://kohoutovice.cz/file/5907>. S. 2.

názor vládnoucích politických stran. Prezentace pestré palety názorů není důležitá jen z hlediska vyváženosti, ale také čtivosti. Série textů, v nichž zaznívá stále stejný názor a abscentuje jakákoli konfrontace, začne být pro čtenáře a čtenářky brzy nezajímavá.

Jednostranné zpravodajství a nekritické informování o úspěších vládnoucí koalice lze posílit také doprovodnými fotografiemi. Fotografie ve zpravodajství zdůrazňují autentičnost zprávy („Vidím na vlastní oči, jak to bylo.“) Radniční periodika by neměla být plná fotografií starosty či starostky daného města nebo obce.

Příklad: Strana zelených Brno východ dlouhodobě kritizuje nadužívání fotek starosty Jiřího Čejky ve Vinohradském informu. Jedním z možných nástrojů kritiky je ironie:

“Po vzoru humorných stránek a profilů, jako například JUDr. Haszek Mihály pozoruje různé věci, nebo Kim Jong Un looking at things, jsem připravil fotogalerii z titulních stran Informu, kde pan starosta PhDr. Jiří Čejka pozoruje různé věci. Všechny tyto fotografie byly na titulní straně Vinohradského in-

formu a jsou tak symbolem zneužívání moci k sebepropagaci."¹

Specifikem radničních periodik jsou zpravodajské texty podepsané politickým reprezentantem či reprezentantkou daného města či obce. Obsah textu lze sice identifikovat jako zpravodajský, tedy neobsahující žádné hodnocení, ale podpis celým jménem, někdy dokonce i s vysvětlením, že se jedná o zastupitele nebo zastupitelku, slouží jako specifická politická propagace (viz příklad na následující straně). Doporučujeme ošetřit takovou situaci např. usnesením redakční rady, které jasně stanoví, za jakých pravidel může politická reprezentace v radničním periodiku publikovat.

Na závěr žurnalistické kapitoly dodejme, že stoprocentní objektivita nelze v médiích dosáhnout nikdy: už výběrem určitého tématu se redakce dopouští hodnocení. Ukazuje, že něco považuje za důležité, zatímco jiné téma zcela vynechá.

Více o tom, jak psát zpravodajské texty, o fotografickém zpravodajství, ale také o žurnalistickém pojetí objektivity se můžete dočíst v publikaci Zpravodajství v médiích od Barbory Osvaldové a kol.²

Publicistické texty obsahují názor podepsaného autora či autorky. V kontextu radničních periodik se nejčastěji jedná o komentáře, sloupky nebo úvodníky. Charakteristikou těchto žánrů se podrobně zabývá například Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace.³

² OSVALDOVÁ, Barbora a Alena LÁBOVÁ. Zpravodajství v médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2001, 155 s. ISBN 8024602482.

³ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007, 263 s. ISBN 978-80-7277-266-7.

¹ DUTKIEWIČ, Martin. Vinohradský Inform je hlásná trouba. Brno-vychod.zeleni.cz [online]. 2015, (13. 3. 2015) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://brno-vychod.zeleni.cz/vinohradsky-inform-je-hlasna-trouba/>

JAK SE SPRAVUJE ČESKÁ REPUBLIKA?

Zákony, nařízení, vyhlášky

Právní předpisy potkáváme na každém kroku. Jednou je to zákon, podruhé vyhláška, potřetí nařízení. Jednou je vyhláška k zákonu, podruhé je obecní. Celý systém právních předpisů si můžeme představit jako pyramidu. Na vrcholu je ústava. Směrem dolů následují ústavní zákony, zákony, zákonná opatření, vyhlášky k zákonům, nařízení, vyhlášky samosprávy. V čem se liší?

Laicky řečeno, ústava a ústavní zákony musí být schváleny třemi pětinami poslanců sněmovny i senátorů. Zákony jsou schvalovány sněmovnou parlamentu a senátem. Vyhlášky vydávané resorty mají celostátní platnost a jsou to, čemu se říká prováděcí

předpisy a vztahují se vždy ke konkrétnímu zákonu. Například v současnosti mediálně zvaná „úhradová vyhláška“. Ministerstvo může vydat vyhlášku pouze k tomu, k čemu má tzv. zákonné zmocnění. Jinak řečeno, ministerstvo dopravy nemůže vydat vyhlášku, která se týká skladování nebezpečných odpadů. Nařízení vlády je předpis, který vydává kabinet.

Vyhlášky také mohou vydávat kraje, města a obce. Na rozdíl od vyhlášek, která vydávají ministerstva, tyto vyhlášky mají platnost pouze na území, které příslušná samospráva spravuje. Klasickým příkladem je vyhláška o obecním poplatku za odpad.

Systém právních předpisů je v tuzemsku značně složitý a dynamický. Řada zákonů se dočkala novelizace dříve než nabyly účinnosti (začaly platit). Řada zákonů je prakticky novelizována neustále. Jestli se napletu, tak zákon o veřejných zakázkách má již dvacátou novelizaci za sebou.

Právní předpisy jsou vydávány ve sbírkách. Zákony ve sbírce zákonů. V současnosti existuje řada webů, které znění zákonu a vyhlášek zveřejňují. Vyhlášky, které se týkají Prahy, najdete na portálu hlavního města.

Příště si povíme něco o organizacích, které zastupují samosprávu.

Cyril Čapka, zastupitel MČ Praha 8

Příklad: Zastupitel MČ Praha 8 Cyril Čapka publikoval v časopise MČ Praha 8 Osmička informační text, v němž popisuje rozdíl mezi Ústavou, zákony a vyhláškami. (listopad 2013, s. 49). Zůstává otázkou, nakolik je takové pojednání relevantní pro čtenáře a čtenářky měsíčníku Osmička, obzvláště v případě, kdy text nemá sebemenší praktický přesah. Pravděpodobně částečně i liknavostí redakční rady tak byl publikován článek, na němž je významný snad jen podpis autora a dovětek, že se jedná o zastupitele Prahy 8.¹

¹ ČAPKA, Cyril. Jak se spravuje Česká republika?: Zákony, nařízení, vyhlášky. Osmička: Měsíčník Městské části Praha 8. 2013, (11/2013). Dostupné také z: <http://www.mesicnikosmicka.cz/osmicka/2013/112013/>

4. Redakční rada a redakce

Redakční rada a redakce by měly být od určité velikosti města či obce odděleny. Pro vyváženost radničních periodik je také významné, zda je redakční rada poradním orgánem rady, nebo zastupitelstva. Je-li poradním orgánem rady, jedná se už o první potenciální ohrožení vyváženosti periodika, protože v radě nejsou z povahy věci zastoupeny alternativní názory. Z hlediska svobodného šíření informací by v redakční radě neměli být zastoupeni členové a členky rady. U nich se totiž jedná o jasný střet zájmů (z povahy věci není možné informovat kriticky o své vlastní činnosti). Ideální složení redakční rady je podle expertních doporučení následující:

"Polovinu redakční rady mohou tvořit zvolení členové zastupitelstva, druhou polovinu další osoby se společenskou autoritou, nepodléhající vedení obce. Redakční rada má zahrnovat místním poměrům odpovídající názorovou různost."¹

Podle Oldřicha Kužílka, který vytvořil metodu hodnocení radničních periodik a podílel se na dvou velkých analýzách těchto médií v letech

1 KUŽÍLEK, Oldřich. Jak vydávat dobrý radniční zpravodaj. Moderní obec [online]. 2010, (7. 10. 2010) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/jak-vydavat-dobry-radnicni-zpravodaj/>

2006 a 2015, existuje řada souvislostí mezi "rozsahem názorové pestrosti obsahu periodik a způsobem organizačního zajištění jejich vydávání. Jednoznačně byl např. prokázán vztah mezi střetem zájmů osob v redakční radě a nízkými hodnotami různosti názorů v periodiku."²

Radniční noviny v Černošicích (Informační listy) vyhodnotilo občanské sdružení Oživení v roce 2012 jako jedny z nejlepších z hlediska svobodného šíření informací. Mimo několika dalších opatření ocenilo Oživení složení tamní redakční rady. V ní nebyl zastoupen nejen žádný člen či členka rady, ale také žádný člen či členka zastupitelstva.³

2 DOSTÁL, Vratislav. Analýza: radniční noviny i nadále slouží k prezentaci vládnoucích koalic. Deník Referendum [online]. 2015, (28. 4. 2015) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://denikreferendum.cz/clanek/20287-analyza-radnicni-noviny-i-nadale-slouzi-k-prezentaci-vladnoucich-koalic>

3 KUŽÍLEK, Oldřich. HODNOCENÍ RADNIČNÍHO PERIODIKA - města Černošice. Mestocernosice.cz [online]. 2012, : 1-12 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: http://www.mestocernosice.cz/e_download.php?file=data/editor/792cs_14.pdf&original=OZIVENI_HODNOCENI_RADNIC_PERIODIKA_CERNOSICE.pdf

Redakce může být tvořena buď zaměstnanci a zaměstnankyněmi radnice, nebo může být externě najatá. Na semináři, který uspořádala Kulturní a mediální odborná sekce Strany zelených v lednu 2015, zazněla obhajoba každého z těchto dvou modelů.

Michal Uhl, který za Stranu zelených předsedal Redakční radě Novin Prahy 2 v letech 2010–2014, vidí v interní redakci následující výhodu:

„Je-li redakce součástí radnice nebo obecního úřadu, lze snadněji kontrolovat, jak účelný je výdej veřejných financí. Interní redakce může mít také výhodu znalosti prostředí a může disponovat lepší schopností získávat informace od úředníků a úřednic.“

Oldřich Kužílek však spatřuje v interní redakci větší riziko s ohledem na závislost redakce na vedení radnice, o němž má zároveň v radničním periodiku informovat:

„Redakce není organizačně oddělená od města (redaktorka je v pracovním poměru k městu), čímž se snižuje předpoklad, aby při přípravě periodika postupovala samostatně

a nepodléhala konkrétním pokynům a obdávám ze strany veřejných představitelů. O to více je třeba v rámci kontroly plnění pracovní smlouvy trvat na plnění hlavního úkolu – objektivitu a vyváženosti – jak z hlediska nadřízených, tak z hlediska redakční rady.“¹

Externě najatá firma vyrábí radniční periodikum např. v Praze 4, Praze 6, Praze 10 a v Olomouci. Interní redakci tvořenou zaměstnanci a zaměstnankyněmi úřadu mají např. v Opavě, Benátkách nad Jizerou, Vsetíně, Lysé nad Labem, Havířově, Brně – Vinohradech, Praze 8, Praze 2, Rokytně, Brně-Kohoutovicích, Praze 18, Náchodě a Zašově.

1 KUŽÍLEK, Oldřich. HODNOCENÍ RADNIČNÍHO PERIODIKA - města Černošice. Mestocernosice.cz [online]. 2012, : 1-12 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: http://www.mestocernosice.cz/e_download.php?file=data/editor/792cs_14.pdf&original=OZIVENI_HODNOCENI_RADNIC_PERIODIKA_CERNOŠICE.pdf

5. Finanční náklady

Podle zjištění občanského sdružení Oživení z roku 2014 stojí informování jednoho občana prostřednictvím radničního periodika v průměru 13 Kč ročně. Vyplývá to z analýzy 500 čísel radničních periodik ve 100 místních samosprávách. Ze zkoumaného vzorku bylo radniční periodikum nejdražší v Jevíčku: stálo 166 Kč ročně na jednoho obyvatele. Nejnižší výdaje měl Moravskoslezský kraj, kde informování prostřednictvím krajského periodika vyšlo na 1,60 Kč ročně na jednoho obyvatele.¹ Protože radniční periodika jsou veřejné médium financované z veřejných peněz, měl by mít kdokoli z obyvatel možnost zjistit, kolik vydávání určitého radničního periodika stojí.

Následují informace, které pro účely tohoto manuálu získali členky a členové Strany zelených v různých městech a obcích České republiky. Vypočítaný údaj o investovaných prostředcích do informování jednoho obyvatele ročně je pouze orientační. Ne v každém případě lze totiž určit přesné náklady na výrobu radničního periodika (v redakcích, které jsou součástí městských či obecních úřadů, není mzda často vyplácena jen za psaní radničního periodika, ale i za další práci, např. psaní tiskových zpráv pro vládnoucí koalici, organizování tiskových konferencí apod.).

1 DOSTÁL, Vratislav. Analýza: radniční noviny i nadále slouží k prezentaci vládnoucích koalic. Deník Referendum[online]. 2015, (28. 4. 2015) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://denikreferendum.cz/clanek/20287-analyza-radnicni-noviny-i-nadale-slouzi-k-prezentaci-vladnoucich-koalic>

Kolik stojí informování jednoho obyvatele či obyvateľky ročně?

	počet obyvateľ	výdaje ročně	výdaje obyvateľ/rok
Benátky nad Jizerou	7 415	800 000 Kč (2014)	108 Kč
Božice	1 550	43 200 Kč	28 Kč
Brno - Starý Lískovec	13 000	250 000 Kč	19 Kč
Brno - Vinohrady	13 300	420 000 Kč	32 Kč
Jílové u Prahy	4 400	276 000 Kč	63 Kč
Náchod	20 000	550 000 Kč	28 Kč
Olomouc	102 046	3 800 000 Kč	37 Kč
Opava	60 000	1 400 000 Kč	23 Kč
Praha 2	50 000	1 400 000 Kč	28 Kč
Praha 6	100 000	1 800 000 Kč	18 Kč
Praha 10	108 477	2 000 000 Kč	18 Kč
Zašová	2 970	cca 100 000 Kč	34 Kč

6. Inzerce

Inzerce ano, nebo ne?

Inzerce sama o sobě není pro obecní noviny v každé podobě užitečná. Měla by být specifickým způsobem koncipovaná a regulovaná. Přemíra inzerce či její špatné rozmístění mohou hodnotu novin velmi snížit. Pokud by

inzerce v radničních periodících byla pouze nástrojem dodatečných příjmů, které snižují náklady spojené s vydáváním novin, bylo by namístě – podobně jako v České televizi, kde reklamy byly na některých kanálech zrušeny – uvažovat, zda takovýto typ privátních sdělení patří do veřejnoprávního periodika. Zároveň

Ceník inzerce Noviny Prahy 2

Počet sloupců (řádků)	1 (5 cm)			2 (10,3 cm)			3 (15,6 cm)			4 (20,9 cm)			5 (26,2 cm)		
	Cena bez DPH	21% DPH	Cena s DPH	Cena bez DPH	21% DPH	Cena s DPH	Cena bez DPH	21% DPH	Cena s DPH	Cena bez DPH	21% DPH	Cena s DPH	Cena bez DPH	21% DPH	Cena s DPH
1 cm výšky	300	63	363	721	151,41	872,4	1092	229,3	1321	1463	307,23	1770,2	1834	385,14	2219,1
2 cm výšky	600	126	726	1442	303	1745	2184	459	2643	2926	614	3540	3668	770	4438
3 cm výšky	1050	221	1271	2163	454	2617	3276	688	3964	4389	922	5311	6288	1320	7608
4 cm výšky	1400	294	1694	2884	606	3490	4368	917	5285	6688	1404	8092	8384	1761	10145
5 cm výšky	1750	368	2118	3605	757	4362	6240	1310	7550	8360	1756	10116	10480	2201	12681
6 cm výšky	2100	441	2541	4326	908	5234	7488	1572	9060	10032	2107	12139	14148	2971	17119
7 cm výšky	2450	515	2965	5047	1060	6107	8736	1835	10571	11704	2458	14162	16508	3468	19972
8 cm výšky	2800	588	3388	6592	1384	7976	9984	2097	12081	15048	3160	18208	18894	3961	22825
9 cm výšky	3150	662	3812	7416	1557	8973	11232	2359	13591	16929	3555	20484	21222	4457	25679
10 cm výšky	3500	735	4235	8240	1730	9970	14040	2948	16988	18810	3950	22760	26200	5502	31702
11 cm výšky	3850	809	4659	9064	1903	10967	15444	3243	18687	20691	4345	25036	28820	6052	34872
12 cm výšky	4200	882	5082	9888	2076	11964	16848	3538	20386	25080	5267	30347	31440	6602	38042
13 cm výšky	4550	956	5506	10712	2250	12962	18252	3833	22085	27170	5706	32876	34060	7153	41213
14 cm výšky	4900	1029	5929	11536	2423	13959	19656	4128	23784	29260	6145	35405	40348	8473	48821
15 cm výšky	5250	1103	6353	12360	2596	14956	21060	4423	25483	31350	6584	37934	43230	9078	52308
16 cm výšky	6400	1344	7744	14832	3115	17947	22464	4717	27181	33440	7022	40462	46112	9684	55796
17 cm výšky	6800	1428	8228	15759	3309	19068	26520	5589	32069	38983	8207	47290	48894	10289	59283
18 cm výšky	7200	1512	8712	16686	3504	20190	28080	5887	33977	41382	8690	50072	51876	10894	62770
19 cm výšky	7600	1596	9196	17613	3699	21312	29640	6224	35864	43681	9173	52854	54758	11499	66257
20 cm výšky	8000	1680	9680	18540	3893	22433	31200	6562	37752	45980	9656	55636	57640	12104	69744

Nový ceník:

Celková velikost inzerátu v cm ²	Cena bez DPH za cm ²
Do 10	60
10 – 75	70
75 – 150	80
150 – 250	90
250 – 350	100
350 – a více	110

V případě Prahy 2 se zásah co do skladby inzerce ukázal jako pozitivní (inzerce je více lokální). Zároveň se zvýšila celková výnosnost inzerce, a to i přesto, že prostorově menší inzeráty jsou nyní levnější než před zavedením progresivní ceny za cm².

je však nutné dodat, že inzerce v radničních periodických může plnit i pozitivní funkce.

Podpora lokální ekonomiky

První vcelku logickou funkcí je podpora lokální ekonomiky. Je zřejmé, že obecní noviny jsou z pohledu inzerce atraktivní, protože se jedná o jasně geograficky ucelený čtenářský okruh. Je-li někdo místní řemeslník nebo obchodník, těžko pro něj hledat vhodnější (papírové) médium než obecní noviny. Některá radniční periodika s úspěchem využívají nástroje, které lokální rozměr inzerce ještě více posilují a zvýhodňují menší subjekty. Například Noviny Prahy 2 zavedly progresivní platbu za cm² podle inzertní plochy. V kombinaci s jasně omezenou plochou inzerce se snižuje pravděpodobnost (s)koupení velké inzertní plochy, která by chyběla dalším zájemcům (viz ceník na předchozí straně).

Inzerce jako nekomerční prostor

Inzertní plocha nemusí být v celém rozsahu komerční. Inzerce může být prostorem pro prezentaci neziskového sektoru, který by na standardní komerční plochu neměl finanční prostředky. Neziskové organizace mohou

dostat vymezený prostor zdarma a inzerce je pak komunikačním kanálem, jak propagovat obci prospěšné činnosti. Například v Novinách Prahy 2 je polovina inzertní plochy vyhrazena pro neziskový sektor. Pravidelně se zde prezentují diakonie, charita, Dům dětí a mládeže, (všechny) základní školy v období zápisu nebo Centrum sociálních služeb.

Reklama regulovaná a jasně vymezená

Pokud nechceme, aby reklamní sdělení zničilo obecní noviny, je vhodné se držet několika ověřených postupů. V první řadě by měl být regulován objem reklamy. Redakční radou (nebo jiným orgánem obce) stanovený limit objemu reklamy je nutné dodržovat v každém čísle. Kromě vymezení plochy je možné vymežit i místa, kde reklama bude (vymezení pouze na určité strany) nebo nebude (zákaz na titulní stranu apod.). Redakční rada se rovněž musí popasovat s otázkou, zda noviny budou mít inzerci volně rozprostřenou v celých novinách, nebo pouze na vybrané straně či stranách. Výhodou prvního modelu je vyšší atraktivita inzertní plochy a tedy i šance na vyšší výnos z menší plochy inzerce. Výhodou druhého modelu je, že jsou noviny přehled-

nější a v případě potřeby je možné inzertní strany přeskočit.

Na webu www.hlasnatrouba.cz provozovaném občanským sdružením Oživení je možné dohledat, jaký podíl inzerce se ve vybraných radničních periodících nachází. Zatímco např. radniční zpravodaj v Jindřichově Hradci neobsahoval v době probíhajícího hodnocení žádnou inzerci, Praha 6 zaplňovala inzerci 33 procent plochy svého periodika.¹

Ne každá reklama je žádoucí

Co se týče obsahu, i zde je žádoucí přistoupit

1 OŽIVENÍ, O.S. Hlásná trouba [online]. 2015 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.hlasnatrouba.cz>

k určitým omezením. Například je možné zakázat reklamu na alkoholické nápoje, cigarety či herny. Dále je možné upravit pravidla tak, aby bylo možné odmítnout reklamu, která navádí k porušování právních předpisů, obsahuje prvky snižující lidskou důstojnost, která uráží národnostní, rasové nebo náboženské citění spotřebitelů apod. Rovněž je možné, aby redakční rada zakázala placenou inzerci politickým stranám a naopak v pravidlech ukotvila stejný bezplatný prostor pro všechny politické strany, které kandidují ve volbách (vždy v období před danými volbami) – což je zcela v souladu s veřejnou funkcí obecních novin.

hledáme **OBCHODNÍ ZÁSTUPCE**

- ▶ Stabilní příjem
- ▶ Flexibilní časový plán
- ▶ Výplaty provizi každý týden / 1500 - 2500 Kč
- ▶ Působení v okolí bydliště
- ▶ Vhodné pro důchodce i maminky na MD

606 609 265

Př.: Olomoucké Radniční listy zveřejnily v březnovém čísle 2015 inzerát s názvem Hledám obchodní zástupce, přestože není zřejmé, kdo je zadavatelem inzerce a o jakou náplň práce se jedná. S velkou pravděpodobností o zveřejnění inzerátu tedy rozhodl pouze finanční příjem z inzerátu, což by v případě radničního periodika nemělo být v žádném případě normou.¹

1 Radniční listy: časopis občanů statutárního města Olomouc [online]. Olomouc, 2015 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/administrace/repository/radnicni-listy/201503.cs.pdf>. S. 22.

7. Hodnocení radničních periodik

Rozsáhlá analýza 500 čísel radničních periodik ze 100 místních samospráv v České republice proběhla za posledních deset let dvakrát. Obě vypracovalo občanské sdružení Oživení, a to v letech 2006¹ a 2014². Výsledek nebyl ani v jednom případě příliš uspokojivý. Radniční periodika jsou např. podle výsledků výzkumu z roku 2006 „zhusta cenzurována, dvě třetiny vydavatelů vůbec nepřipustí polemiku. Vedení radnic a krajů pošlapávají ústavní práva svobody projevu, svobodné soutěže politických sil i účasti veřejnosti na správě věcí veřejných, a to vše za peníze občanů.“ Jak je patrné z analýzy provedené v roce 2014, navzdory účinnosti novely tiskového zákona, která od listopadu roku 2013 ukládá samosprávám povinnost poskytovat objektivní a názorově vyvážené informace o své

samosprávě v místním periodiku, se situace od roku 2006 nijak dramaticky nezměnila. Např. plocha věnovaná v roce 2006 názorům odlišným od vedení radnice tvořila 2,59 % a v roce 2014 se navýšila jen na 2,62 %. Na webu www.hlasnatrouba.cz, který provozuje občanské sdružení Oživení, můžete také sledovat podrobná hodnocení konkrétních radničních periodik a také radniční periodikum k hodnocení přihlásit.

1 KUŽÍLEK, Oldřich. Závěrečná zpráva průzkumu radničních periodik v rámci projektu Radniční listy bez cenzury. Bezkorupce.cz [online]. 2006 [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.bezkorupce.cz/wp-content/uploads/2013/10/Shrnuti-pruzku-mu-radnicnich-periodik.pdf>

2 DOSTÁL, Vratislav. Analýza: radniční noviny i nadále slouží k prezentaci vládnoucích koalic. Deník Referendum [online]. 2015, (28. 4. 2015) [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://denikreferendum.cz/clanek/20287-analyza-radnicni-noviny-i-nadale-slouzi-k-prezentaci-vladnoucich-koalic>

Přílohy

Příloha č. 1

KODEX DOBRÉHO RADNIČNÍHO PERIODIKA

Základní pravidla tvorby periodika¹

Redakční rada a redakce bez ohledu na poměry hlasů respektuje tato základní pravidla pro objektivní šíření informací potřebných pro svobodné vytváření názorů:

1. Volba formy

Redakce sama volí typ uveřejnění alternativních názorů (rozhovor, zpráva, dopis, stanovisko apod.). Má tedy právo například názor opozičního zastupitele, předaný formou dopisu, uvést jako citaci v rámci redakčního článku o jednání zastupitelstva. Názory však nesmí zkreslovat.

2. Oddělení zpráv od komentářů

Redakce odděluje v členění periodika zprávy od komentářů.

3. Aktivita k získání alternativních sdělení

Redakce je povinna, vzhledem k tomu, že nositelé alternativních názorů zpravidla mají jiná zaměstnání a nepracují na radnici, vynakládat přiměřené úsilí k získání alternativních názorů (např. formou avíza – viz další bod).

4. Avízo

Redakce uplatňuje avízo - s přiměřeným předstihem (alespoň 5 dnů, např. e-mailem) informuje představitele opozice v zastupitelstvu, případně občanská sdružení, o hlavních tématech místní komunální či regionální politiky připravovaných k uveřejnění tak, aby mohli alternativní názor poskytnout do uzávěrky. To se týká jak zpráv, tak komentářů. Pokud přesto redakce neoddrží alternativní sdělení, přiměřeně o tom čtenáře informuje.

¹ KUŽÍLEK, Oldřich. Kodex dobrého radničního periodika. 2006. Dostupné také z: http://www.bezkorupce.cz/documents/radnicni_listy/doporu-ceni-kodex.pdf

5. Odmítnutí alternativních sdělení

Pokud jsou získána alternativní sdělení, jsou v zásadě vždy zařazena. Je však právem redakce uplatnit výjimky pokud:

- rozsah alternativního sdělení přesahuje v průměru několika čísel podíl, odpovídající nositelům tohoto názoru v zastupitelstvu anebo podle společenské situace (petice, sdružení občanů apod.), v takovém případě redakce může alternativní názor zkrátit,
- jde o vyjádření obsahující výslovné urážlivé útoky v osobní rovině. To se však nesmí zneužít, pokud jde o kritiku politickou či odbornou, neboť občané a opoziční představitelé mají právo veřejné představitelé podrobit mnohem vyšší míře kritiky, včetně provokující, než ostatní osoby.

6. Povinnost zveřejnění

Vždy bude v rozsahu přiměřeně odpovídajícím síle tohoto názoru v zastupitelstvu uveřejněno stanovisko klubu (skupiny, v malých

obcích i jedince) zvolených zastupitelů k tématu místní komunální či regionální politiky.

7. Odstup od sdělení

Redakce a redakční rada neposuzují pravdivost předkládaných alternativních sdělení (pokud nejde o situaci, kdy by zveřejněním došlo k zásahu do osobnostních práv, za který je vydavatel odpovědný dle tiskového, občanského nebo trestního zákona), naopak přispívají k tomu, aby se pravdivost pro čtenáře ukázala až ve střetu argumentů a názorů.

8. Nestrannost při úpravě výtisku

Redakce nepoškozuje uveřejněné alternativní sdělení tím, že spolu s ním zveřejní v rozsahu nepřiměřeně větším „nápravné“ komentáře, o ironizování nepřiměřené formě kritiky, o zneužitím možnosti vyjádřit se poslední.

9. Vyváženost

Pro posouzení vyváženosti se všechna sdělení k aktivitám radnice považují za obsah,

který vyjadřuje nebo vytváří politický názor. To platí i u zpráv, které pouze uvádí přijatá rozhodnutí (usnesení) či realizované akce. I k takovým sdělením má veřejnost právo na informace alternativní, a to zejména informace o protinávrzích, výsledcích hlasování, diskusi a alternativních řešeních.

10. Budoucí rozhodnutí

Redakce je povinna zajišťovat sdělení o připravovaných budoucích rozhodnutích samosprávy, a poskytovat veřejnosti návod, jak se k nim vyjádřit a ovlivnit je, a také veřejnosti tuto možnost aktivně vytvářet.

Příloha č. 2

PŘÍKLADY Z PRAXE

Následují informace o radničních periodických z 19 měst a obcí, které na výzvu Kulturní a mediální odborné sekce připravili členky a členové Strany zelených. V odpovědích najdete příklady z měst a obcí různé velikosti (s redakční radou i bez), radniční periodika z koaličního i opozičního pohledu, ale také příklad z Božic, kde radniční zpravodaj vznikl teprve nedávno.

Jan Bolek, příznivec SZ při ZO Rožnov pod Radhoštěm:

„Obec Zašová má 2970 obyvatel a vydává Zašovské noviny v nákladu 700 kusů každý měsíc. Výjimkou jsou letní prázdniny, během nichž vychází jen jedno číslo. Noviny mají deset stran a obec za ně utratí cca 100 000 Kč ročně. Noviny dříve roznášela Česká pošta, nyní už asi tři roky jen brigádníci. Redakční radu tvoří pětičlenná rada obce Zašová a jeden redaktor. Ne všechny články se daří do novin umístit, tlak cenzury se projevuje cca v 10 %. Redakční rada se pokouší některé články vytěsnit, za minulé volební období se tak stalo minimálně dvakrát.“

Zašovské noviny na webu:

<http://www.zasova.cz/obec/zasovske-noviny/archiv-novin/>

Michal Kudrnáč, zastupitel a předseda ZO Náchod:

„Náchod má 20 000 obyvatel a vydává Náchodský zpravodaj každý měsíc v nákladu 5 200 kusů. Zpravodaj má 28 stran a jeho grafické zpracování spolu s tiskem stojí 550 000 Kč ročně. Distribuci zajišťuje město svépomocí. Redakce je oddělena od redakční rady. Redakční radu tvoří 10 osob, ve stejném složení pracuje rada již cca 9 let, způsob nominace zůstává záhadou, není obsazena čistě stranicky. Náchodský zpravodaj má pravidelné „Okénko zastupitelů“ v rozsahu cca 1/2 stránky. To v současné době využívají nejvíce 2 zastupitelé zvolení za Stranu zelených. Toto okénko ale nemá žádné parametry, co se týče maximálního počtu příspěvků a jejich rozsahu, což bude potřeba do budoucna řešit. Jinak zpravodaj slouží politické propagaci výhradně nepřímo, např. občasně úvodníky od starosty nebo místostarosty k aktuálním tématům, oznámení o investičních akcích apod.“

Náchodský zpravodaj na webu:

<http://www.mestonachod.cz/mesto-nachod/zpravodajsky-servis/zpravodaj/>

Helena Továrková, SZ Brno-Západ, členka redakční rady Starolískoveckého zpravodaje:

„Brno-Starý Lískovec čítá 13 000 obyvatel a vydává Starolískovecký zpravodaj v nákladu 6 300 kusů 10-12x ročně. Zpravodaj mívá 10-12 stran. Redakční rada je shodná s redakcí a má 8 členů: předsedu komise z ODS, šéfredaktora (najatý externista), tajemnicí komise je zaměstnankyně úřadu. V komisi dále zasedají zástupci a zástupkyně KDU-ČSL, SZ, ODS, TOP09, a 1 zaměstnanec radnice (správce IT). Finanční náklady na Starolískovecký zpravodaj se pohybují kolem 250 000 Kč ročně. Opozice nedostává ve zpravodaji prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu.“

Starolískovecký zpravodaj na webu:

<http://www.staryliskovec.cz/rr.html>

Václav Losík, zastupitel MČ Praha 18, Tomáš Raška, zastupitel MČ Praha 18 a člen redakční rady Letňanských listů:

„Praha 18 má 17 725 obyvatel. Každý měsíc kromě července vydává Letňanské listy v nákladu 9 500 kusů, každé číslo má 40 stran. Redakce a redakční rada jsou odděleny. Redakci tvoří zaměstnankyně úřadu. Redakční rada má 7 členů a členek, ti reprezentují každou politickou stranu ze zastupitelstva. Opozice má prostor jen v rámci speciální rubriky.“

Letňanské listy na webu:

<http://letnanskelisty.cz>

Jana Konečná, ZO Brno-Západ:

„Brno-Kohoutovice čítá 12 621 obyvatel a vydává dvanácti-stránkový měsíčník Kohoutovický kurýř v nákladu 6 000 kusů. Redakce je oddělena od redakční rady a tvoří ji zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. Redakční rada má 11 členů: 3 za ČSSD, 1 za KDU-ČSL, 1 za A co Brno?, 1 za SZ (Zelení a nezávislí, Sdružení pro Kohoutovice), 1 za ODS, 1 za KSČM, 1 nestraník za TOP 09, 1 nestraník za Moravy. Opozice dostává v radničním periodiku prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu. Od voleb jsou téměř všechny články opozice zveřejňovány.“

Kohoutovický kurýř na webu:

<http://kohoutovice.cz/zpravodaj-2015>

Jiří Malík, ZO Holice:

„Obec Rokytno má 871 obyvatel a vydává čtvrtletně Rokytenské noviny v nákladu cca 250 ks. Noviny mají vždy minimálně 8 stran. Do schránek je distribuují zaměstnanci a zaměstnankyně obce v rámci své pracovní doby. Redakce a redakční rada nejsou odděleny, obojí tvoří zaměstnanci a zaměstnankyně obce. Opozice dostává v radničním periodiku prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu, přístup se rovná koaličnímu.“

Rokytenské noviny na webu:

<http://www.rokytno.eu>

Monika Horáková, zastupitelka MČ Praha 2 a členka redakční rady Novin Prahy 2:

„Praha 2 má 50 000 obyvatel a vydává měsíčník Noviny Prahy 2 v nákladu 30 000 ks. Noviny mají vždy 12 stran. Redakce je oddělena od redakční rady, byť šéfredaktorka je v tomto volebním období zároveň členkou redakční rady s hlasovacím právem. Redakci tvoří zaměstnankyně úřadu. Redakční rada má 11 členů a členek, zastoupeny jsou všechny politické strany ze zastupitelstva, poměr je ale dán tak, aby koalice vždy mohla pohodlně přehlasovat opozici (většinou i s hlasem šéfredaktorky). Grafika novin stojí 19 000 Kč měsíčně, tisk stojí 74 175 Kč měsíčně, distribuce stojí 23 522 Kč měsíčně. Noviny Prahy 2 ročně přijdou na cca 1 400 000 Kč ročně (bez zaměstnaneckých mezd pro redakci a honorářů pro externí autory a autorky). Opozice má prostor pouze v rámci speciální rubriky, která má vždy určené téma. Opoziční texty mimo tuto rubriku lze prosadit jen s velkým úsilím, mnohdy i za cenu nepodstatného zcenzurování textu.“

Noviny Prahy 2 na webu:

<http://www.praha2.cz/Noviny-Prahy-2>

Rokytenské noviny

číslo 2014

Noviny jsou vydávány v nákladu cca 250 ks. Vydávány jsou v rámci své pracovní doby. Redakce a redakční rada nejsou odděleny, obojí tvoří zaměstnanci a zaměstnankyně obce. Opozice dostává v radničním periodiku prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu, přístup se rovná koaličnímu.

Štěpán Klimeš, Praha 8:

„Praha 8 má 111 000 obyvatel a vydává měsíčník Osmička v nákladu 64 000 kusů. Rozsah časopisu prozatím není stálý, ale nejčastěji se pohybuje okolo 32 stran. Redakce má jiné personální složení než redakční rada a tvoří ji zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. Redakční rada čítá 7 členů, každý ze 7 zastupitelských klubů zde má své zastoupení. Pro opozici máme speciální rubriku. O nic jiného opozice zatím ani nežádala. Nově jsme schválili redakční kodex, který je inspirován projektem Otevřete.“

Osmička na webu:

<http://www.mesicnikosmicka.cz>

Martin Dutkiewič, Brno-Vinohrady:

„V Brně-Vinohradech s 13 361 obyvateli se vydává Vinohradský inform nákladem 5 850 kusů. Grafika stojí 120 000 Kč, tisk 200 000 Kč, distribuce 100 000 Kč. Celkové náklady vyjdou na 420 000 Kč. Redakci tvoří zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. V redakční radě zasedají 3 zástupci ČSSD, 1 zástupce Moravanů a 2 členové bez politické příslušnosti. Poslední dva zmiňovaní se však zasedání redakční rady téměř neúčastní. Opozice nemá ve Vinohradském informu žádný prostor, Strana zelených tento stav dlouhodobě kritizuje.“

Vinohradský inform na webu:

<http://vinohrady.brno.cz/inform/>

Jan Stachura, ZO Jílové u Prahy:

„Jílové u Prahy má 4 400 obyvatel a vydává měsíčně Jílovské noviny v nákladu 2 400 kusů. Každé číslo má 20 stran. Redakce a redakční rada nejsou odděleny. Redakční rada má 8 členů: 6 za jednotlivá uskupení v zastupitelstvu, 1 vedoucí odboru kultury MěÚ a 1 šéfredaktorku. Grafika Jílovských novin stojí 91 000 Kč, tisk 165 000 Kč, distribuce 20 000 Kč. Celkem noviny vyjdou na 276 000 Kč. Opozice dostává prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu. Vyjádření opozice je vedle citací koalice běžnou součástí textů.“

Jílovské noviny na webu:

<http://www.jilove.cz/index.php/cz/tiskoviny-a-media/jilovske-noviny>

Pavel Kadlec, ZO Ostrava:

„Haviřov vydává měsíčník Radniční listy nákladem 36 000 kusů. Každé číslo má 16 stran. Redakci tvoří zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. Není známo, kdo tvoří redakční radu. Opozice nedostává prostor vůbec žádný.“

Radniční listy Haviřov na webu:

<http://www.havirov-city.cz/dokumenty/radnicni-listy-2.html>

Jakub Goldmann, Praha 6, člen redakční rady měsíčníku Šestka:

„Praha 6 má 100 000 obyvatel a vydává měsíčník Šestka v nákladu 56 000 kusů. Každé číslo má 24 stran. Redakce má jiné personální složení než redakční rada a tvoří ji zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. V redakční radě je po jedné osobě zastoupeno celé zdejší politické spektrum. Celkové finanční náklady na jedno číslo se pohybují kolem 150 000 Kč. Opozice dostává v Šestce k dispozici prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu. Vyjadřuje se na-

příč celým vydáním a k dispozici má také samostatnou anketní stránku, na niž se vyjadřují k danému tématu všechny politické strany. Opozice také otevřenost Šestky chválí.”

Šestka na webu:

<http://www.sestka.cz>

Bohuslav Bernard, ZO Znojemsko:

„Božice s 1550 obyvateli vydávají každý druhý měsíc Božický zpravodaj nákladem 590 kusů. Zpravodaj má 12 stran. Redakce a redakční rada nejsou odděleny. V redakční radě zasedá místostarosta (z vítězné strany), 1 opoziční zastupitel a 1 zástupce občanské společnosti, který není členem zastupitelstva. Grafika a tisk Božického zpravodaje stojí 7 200 Kč, distribuce realizována zaměstnanci obce. Celkové náklady na číslo jsou 7 200 Kč. Opozice dostává prostor odpovídající jejímu procentuálnímu zastoupení v zastupitelstvu, do zpravodaje má přístup srovnatelný s koalicí. Vydávání zpravodaje byl předvolební slib koalice. Byl jsem na kandidátce vítězné strany. Zpravodaj připravuji a tisknu já, články připravují občané obce. Zároveň připravuji webové stránky zpravodaje, kde bude možné řešit aktuálně úpravy, pozvánky a samozřejmě mnohem více rozšířit texty jak koalice tak i opozice k aktuálním tématům.”

Božický zpravodaj na webu:

<http://www.bozice.cz/pro-obcany/bozicky-zpravodaj/>

Zdeněk Vávra, Praha 10:

„Praha 10 má 108 477 obyvatel a měsíčně vydává noviny s názvem Naše Praha 10 v nákladu 75 000 kusů. Noviny mají 8 stran. Redakční rada a redakce nejsou odděleny. Noviny produkuje externí dodavatel, nakladatelství Strategic Consulting. Celkové roční náklady se pohybují ve výši přes 2 mil. Kč. V této ceně je však zahrnuta i částka na speciály k referendu,

kteří vycházely extra. Distribuci zajišťuje (ne vždy spolehlivě) Česká pošta. Opozice nedostává v novinách prostor, který by odpovídal jejímu procentuálnímu podílu v zastupitelstvu. Pokud však napíše příspěvek o konkrétní akci, např. Společně uklídme Prahu 10, je takový článek zveřejněn.”

Naše Praha 10 na webu:

<http://praha10.cz/kontakty/dalsi-dulezite-kontakty/noviny-p10.aspx>

Martin Robeš, ZO Lysá nad Labem:

„Lysá nad Labem má 9 000 obyvatel a vydává (s letní přestávkou) měsíčník Listy v nákladu 3 550 kusů. Listy mají rozsah 16 stran formátu A3. Redakce má jiné personální složení než redakční rada a tvoří ji zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. Redakční rada je čtyřčlenná, zasedá v ní také starosta města. Domnívám se však, že opozice dostává v Listech prostor odpovídající jejímu procentuálnímu podílu v zastupitelstvu.”

Listy na webu:

<https://www.mestolysa.cz/cz/listy>

Pavel Bednařík, ZO Olomouc:

„Olomouc má 102 046 obyvatel a vydává měsíčník Radniční listy v nákladu 55 000 kusů. Každé číslo má 32 stran. Redakce je personálně oddělena od redakční rady a tvoří ji zaměstnanci a zaměstnankyně města. V desetičlenné redakční radě jsou zastoupeny všechny politické subjekty ze zastupitelstva, tisková mluvčí a zástupce vydavatele (najaté firmy). Celkové náklady na jedno vydání olomouckých Radničních listů jsou 317 350 Kč. Opozice má prostor jen v rámci speciální rubriky.”

Radniční listy na webu:

<http://www.olomouc.eu/portal/radni-licni-listy>

David Kopecký, Vsetín:

„Vsetín má 27 225 obyvatel a vydává čtrnáctideník Vsetínské noviny nákladem 12 000 kusů. Každé číslo má 8 stran. V uplynulém volebním období byla redakční rada stanovena, v současné době dostává obtahy Vsetínských novin k přečtení výhradně sedmičlenná rada města. Za dobu svého působení do jejich vzhledu či náplně podle dostupných informací nijak nezasahovala. Opozice nedostává prostor, který by odpovídal jejímu procentuálnímu podílu v zastupitelstvu. Pokud však příspěvek napíšeme, otisknou ho. Bývá to zpravidla jeden text.“

Vsetínské noviny na webu:

<http://www.mestovsetin.cz/vsetinske-noviny/ds-1027/?p1=6731>

Lenka Petřílková Mašková, ZO Benátky nad Jizerou:

„Benátky nad Jizerou čítají 7 415 obyvatel a vydávají měsíčník Zpravodaj Benátecka v nákladu 980 kusů. Každé číslo má 28 stran. Redakce a redakční rada nejsou odděleny. Na tvorbě Zpravodaje Benátecka se podílejí 3 zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu. Zpravodaj vyjde na téměř 800 000 Kč ročně. Opozice dostává prostor, který odpovídá jejímu procentuálnímu podílu v zastupitelstvu, její vyjádření však většinou ještě ve stejném čísle komentuje starosta.“

Zpravodaj Benátecka na webu:

<http://www.benatky.cz/zpravodaj/>

Olga Pavlíčková, Opava:

„Opava má 60 000 obyvatel a vydává měsíčník Hlávka (11 čísel ročně) v nákladu 26 000 kusů. Každé číslo má 32 stran. Redakce a redakční rada nejsou odděleny. Na novinách pracují

4 zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu bez politické příslušnosti. Tisk novin vyjde na 98 647 Kč na číslo, distribuce cca 30 000 Kč na číslo. Celkové náklady jsou 128 647 Kč na číslo, přičemž náklady na tvorbu obsahu nelze vyčíslit, protože odměna je v rámci pracovního úvazku, v jehož rámci např. jedna redaktorka působí zároveň jako asistentka první náměstkyně. V březnu 2015 se nám podařilo vymoci prostor pro opozici. Požadovali jsme stránku pro vyjádření opozice. Primátor nám napsal, že od května 2015 bude vyčleněna stránka pro názory politických stran zastoupených v zastupitelstvu, tedy včetně těch koaličních.”

Hláška na webu:

<http://www.opava-city.cz/cs/hlaska>

Zelený manuál pro vydávání radničních periodik

vydala Kulturní a mediální odborná sekce Strany zelených v červnu 2015.

Text: Monika Horáková, layout: Jakub Goldmann.

Kontakt: monika.horakova@zeleni.cz

FB: Kulturní a mediální sekce SZ,

web: <http://kultura-media.zeleni.cz>

